

Asia: VN/34466/2023

Lausuntopyyntö itäisen Suomen tuulivoimarakentaisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuopion alueen kauppakamari kiittää mahdollisuudesta lausua itäisen Suomen tuulivoimarakentamisesta.

Pohjois-Savon elinkeinoelämä on hyvin monipuolinen – pitkään historiaan, korkeaan osaamiseen ja jalostusasteeseen nojaava. Reilun 90:n veturiyrityksen investointisuunnitelmat vuoteen 2035 ovat jopa 13.1 miljardia euroa. Tästä energiatoimialan investointisuunnitelmat ovat yli 6,2 miljardia euroa.

Pohjois-Savossa on Euroopalle neljä (4) erittäin kriittistä osaamis- ja teollisuuskeskittymää (oppilaitokset, tutkimuslaitokset sekä veturiyritykset ja alihankinta-/arvoverkot):

- Maatalous, korkean arvon elintarviketeollisuus, solumaatalous (mm. Valio, Olvi, Finnforel)
- Lääketeollisuus ja terveysteknologia (mm. FinVector, Charles River Laboratories, Aurealis Therapeutics, Marginum)
- Puhtaan siirtymän toimialat (energia, metsä/bio, kaivos, digi) (mm. Andritz, Sumitomo, Aikawa Fiber Technologies, Stora Enso, Keitele Group, Mondi Powerflute, Yara)
 - o Puhdas ja huokea energia: aurinko, tuuli, CO2, ydinvoima, varastointi
 - o Kriittiset mineraalit
 - o Kriittiset ICT-teknologiaosaamiset ja datakeskukset
- Kone- ja puolustusteollisuus (mm. Ponsse, Normet, Junttan, Honeywell)

Itäisen Suomen ohjelmalausunnossa Kuopion alueen kauppakamari tuo perustellusti esiin valtavyä 5:n nostamisen TENT- T-ydinverkkoon. Valtavyä 5:n läheisyydessä on jo olemassa korkea energiaosaamista ja hankkeita. Lisäksi väylän varrella sijaitsee merkittävää potentiaalia uusiutuvalla energialle (aurinko, tuuli, ydinvoima, biokaasu, vety sekä muut jatkojalostettavat tulevaisuuden polttoaineet). Panostettaessa systemaattisesti TEN-T-ydinverkkoon nostettavan valtavyä 5:n rakentamiseen on sen yhteyteen hyödyllistä rakentaa kattavat vaihtoehtoisten polttoaineiden lataus- ja tankkausverkot sekä erityisesti biokaasu- ja vetyverkot (putkisto). Tämä osaltaan toimisi huoltovarmuusverkkona läntiselle vetyputkistolle. Biokaasu/vetyrengasreitien rakentamista Keski-Suomen kautta on myös tarpeen tarkastella.

Kuopion alueen kauppakamari pitää erittäin tärkeänä, että itäiseen Suomeen (Pohjois-Savo, Kainuu, Pohjois-Karjala ja Etelä-Savo) rakennetaan aluevalvonnan ja tuulivoimarakentamisen yhteensovittamisen mahdollistava kattava kompensatioalue. Tuulivoima kytkeytyy vahvasti myös muihin energiamuotoihin, muihin puhtaan siirtymän toimialoihin ja ennen kaikkea Suomen kilpailukykyyn.

Kompensaation hinta maasijoitteisella valvontajärjestelmällä toteutettuna on noin 190–300 miljoonaa euroa/alue ja noin 600–900 miljoonaa euroa kaikilla alueilla noin 30 vuoden jaksolla. Rahoitus edellyttää poliittista päätöstä valtion siltarahoituksesta. Kuopion alueen kauppakamari näkee kompensatioaluepäätöksen tärkeänä kasvun vauhdituksen tekijänä. Kuten raportissa todetaan, panostukset tuulivoimaan itäisessä Suomessa tasaavat energiajärjestelmää ja energiamarkkinaa, mikä osaltaan houkuttelee Suomeen uusia investointeja, työpaikkoja sekä verotuloja.

On kuitenkin huomioitava, että kompensatioalueen ratkaisut mahdollistuvat nopeimmillaan 2030-luvulla. Pohjois-Savossa on tuulivoimasta (kielteisen lausunnon saaneita hankkeita) riippuvia – merkittäviä – puhtaan energian hankkeita (esim. Riikinvoima). On tärkeää löytää ratkaisuja, miten näitä teollisten keskittymien rakentamista vauhditetaan välittömästi. Ylipäättään päätöksellä kompensatioalueen rakentamisesta luodaan itäisestä Suomesta vakaa ja houkutteleva investointiympäristö myös muille toimialoille.

Savolainen Kaija
Kuopion alueen kauppakamari